

60.008/x

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb.1. bővült a gáz-, víz-és csatornahálózat - a budapesti köz-
mű-fejlesztés első félévi eredményei

i me/s/zs/fé -cz

1975.augusztus 12.

a fővárosban zavartalan volt a közszolgáltatás az év első felében, s a továbbiakban is annak ígérkezik, mint rimorcz pál, a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatójának vezetője elmondotta az mti munkatársának, eredményesen hasznosítják a közmű- és szolgáltatás idej fejlesztésére előirányzott mintegy 4 milliárd forintot.

a gázvezeték-hálózatot 28 kilométerrel bővítették és 23 kilométer hosszúságú szakaszon ujitották fel. a gázzal fűtött lakások száma 5960-nal, a gázfogyasztók száma 6737-tel gyarapodott, az is jelentős haladás, hogy újabb 941 épületben használhatnak földgázt városigáz helyett a fogyasztók. a rekonstrukció költséges és számos utcában átmenetileg megnehezíti a közlekedést, a jövőben azonban sokszorosán megtérül: a iv. ötéves terv végére 50 ezer fogyasztónak szolgáltatnak földgázt. a háztartásokban már az első félévben 107.4 százalékkal több földgázt fogyasztottak, mint a múlt év első felében.

jelentősen bővítették a távfűtést is az év eleje óta: 5336 lakást kapcsoltak be a távfűtő-hálózatba és 15120-szal több fővárosi lakos kap melegvizet. mindegyik új lakótelepi lakásban biztosított a távfűtés és a melegvíz-szolgáltatás. kőbánya-ujhegyen újabb táv-hőellátó körzetet létesítettek.

/folyt.köv./

cll

-1-

bb.1. / bővült...folyt/fé

az idén kedvezően alakult az ivóvíz termelés: már az év derekán elérték a iv.ötéves tervben előirányzott mennyiséget. naponta 34 ezer köbméterrel több ivóvizet szolgáltatnak, mint a múlt év első felében, s 8248 lakást kapcsolnak be a vezeték-hálózatba. az idén, akárcsak tavaly, a meleg nyár ellenére teljes mértékig kielégíthették a fogyasztói igényeket. az év második felében tovább építik a vízvezeték-hálózatot, ilymódon a iv.ötéves terv időszakában összesen 440 kilométerrel bővül a hálózat, s a vízművek tároló kapacitása eléri 200 ezer köbmétert. a rákosszentmihályi 10 ezer, valamint a cinkotai 3500 köbméteres medencéket egyelőre - kivitelezési nehézségek miatt - nem helyezték üzembe. a csepeli vízmű építését a duna áradása hátráltatta, ennek ellenére, 1977-ben megkezdte működését a több mint 1 milliárd forintos beruházás első víztermelő telepe. a gellérthegy melletti medence építési is hátrányban vannak; a továbbiakban gyorsított ütemben kell dolgozniuk, hogy a mű 1978-ra elkészüljön.

bővült budapest csatornahálózata: az év első hat hónapjában közel 5000 lakást kapcsolnak a hálózatba, s összesen 191 millió köbméter szennyvizet vezettek el. az év végéig előreláthatóan 200 kilométer csatornát építenek, s különös figyelmet fordítanak a szennyvizek tisztítására: félmilliárd forintos befektetéssel bővítik a dél-pest szennyvizek tisztító telepet, amely biztosítja majd a ráckevei duna-ág vizének tisztaságát. a szennyvizek tisztító kapacitása az v.ötéves terv végére megkétszereződik./mti/

--

bb.2. új rába kamionok

vid-/ká/fé hgy

1975.augusztus 12.

258 különböző típusú rába kamion gördül ki az év második felében a győri magyar vagon és gépgyárból. az u-16-256 típusú nyergesvontatók a hungarocamion számára készülnek és a nemzetközi forgalomban vesznek részt. a már elkészült 60 vontatóhoz a hűtőfelszereléseket a budapesti járműipari szövetkezet gyártja. a hazai fuvarozók közül a volán trösztnek, a máv-nak, a fémbányák trösztnek gyártanak különböző típusú kamionokat, illetve nagyteherbírásu gépkocsikat az év hátralévő részében.

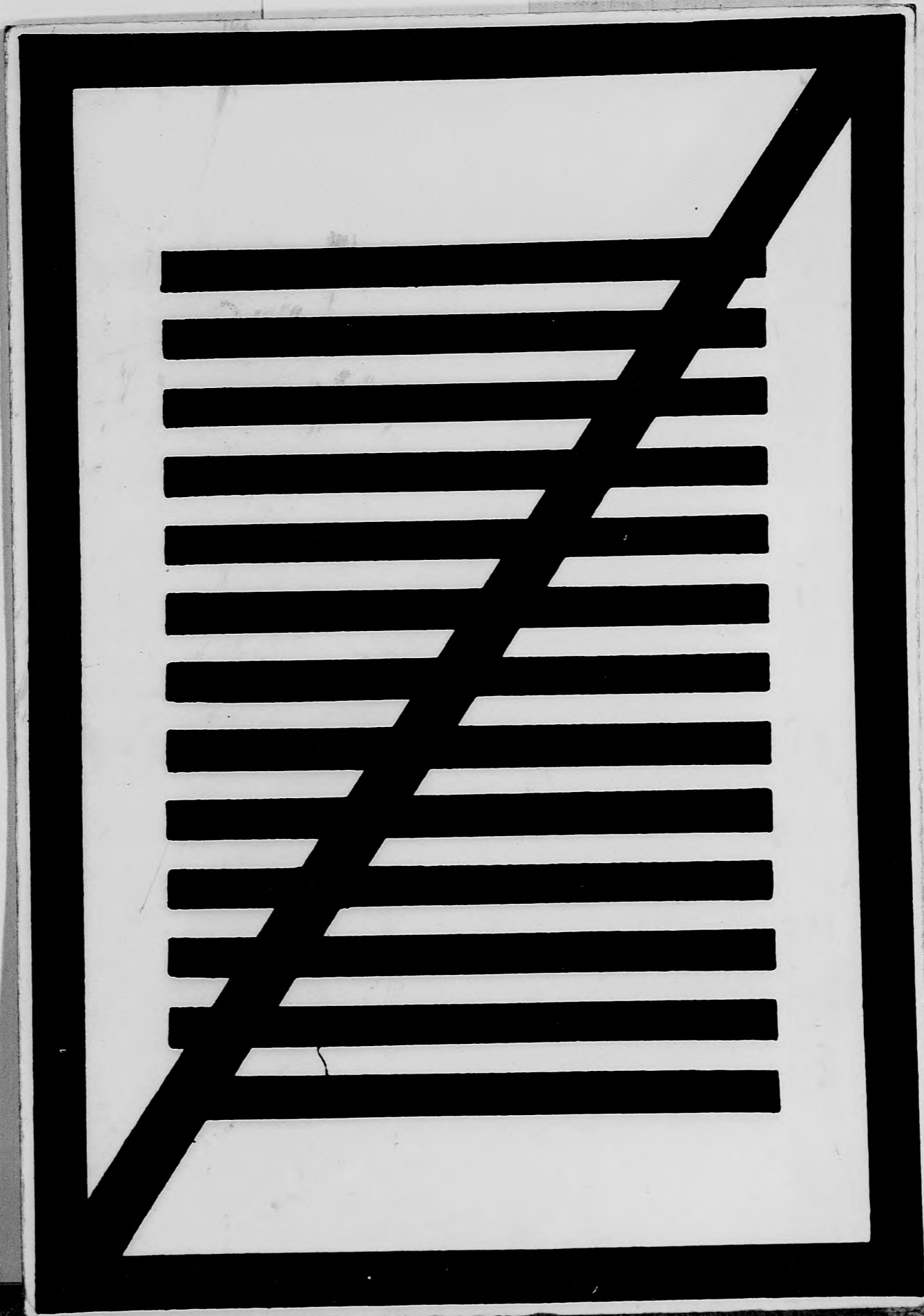
a külföldi cégek közül az idén is a jugoszláv vállalatok vásárolják a legtöbb rába kamiont: a második felévben összesen 80-at. ugyancsak a második felévben kuwaitba is szállítanak 50 rába kamiont./mti/

--
-2-

F!

hial

3. old

bb.4. / összehangolják ...1.folyt/fé

az egyik legnagyobb gond az, hogy hazánkban egy idő óta az egyetemi és főiskolai mérnökképzés párhuzamosan történt. ennek az a nemkívánatos, a továbbképzést gátoló következménye volt, hogy annak, aki a főiskolán szerzett üzemmérnöki oklevél mellé egyetemi diplomát akart kapni, három évig folytatott tanulmányait szinte előlről kellett kezdenie. ezt a helytelen, a fiatal mérnökmenzédék fejlődését hátráltató gyakorlatot kívánta megszüntetni a vegyész-mérnöki kar, amely az egységes képzést elsőnek vezette be - sikerrel. ezt szeretnénk mi is megvalósítani - egyelőre levelező-képzés keretében. ez a képzési módszer ugyanis az üzemmérnöki szint elérése után lehetőséget ad a mérnöki oklevél megszerzésére, mégpedig minden különösebb idővesztés nélkül, de természetesen csak azok számára, akik adottságaik révén inkább az elméleti fejlesztő-kutató munkára alkalmasak.

eddiggi oktatási rendszerünk hibája volt, hogy a tananyagot fontos lélektani szempontok figyelmen kívül hagyásával, nem megfelelő sorrendben adagolta. így történhetett meg, hogy az első években főleg általános, többnyire nehéz, elméleti jellegű tantárgyakat tanítottunk, a hallgatók figyelmét jobban leköltő konkrét, alkalmazott ismereteket pedig már szakosítva, csak a felsőbb évfolyamokban oktattunk. ez az oktatási folyamat hátrányosan éreztette hatását: deformálta a hallgatók szakmai szemléletét, a szakosítás minden lehető káros következményét magán viselte. a növendékeket indokolatlanul túlterhelte az első években, és azt sem tette lehetővé, hogy kezdettől fogva lássák valódi célját és értelmét annak, amit tanulnak.

- a tanulságokat levonva az elvont tantárgyak egy részét a jövőben a felsőbb évfolyamokra akarjuk áttenni, míg a könnyebben elsajátítható ismeretek oktatását már az elején elkezdjük, természetesen megfelelő szakosításban. a tantervmódosítás egyelőre kísérleti jellegű, s csak az építő és anyagmozgatási gépész-szak levelező tagozatán szándékozunk bevezetni. az érintett főiskolákkal közösen olyan szerkezetű tantervet dolgozunk ki, amely négy évfolyam elvégzése után üzemmérnöki, további két-éves sikeres képzés esetén pedig - ugyancsak levelező oktatás keretében - okleveles mérnöki diploma megszerzését teszi lehetővé.
/folyt.köv./

-4-

ll

bb.4. / összehangolják... 2.folyt/fé

igy a hallgatók az első négy évben mindkét intézmény esetében egyforma szintű képzésben részesülnek. a tervezett képzési rendszernek népgazdasági szintű előnye is van: megvalósulása esetén ugyanis a már rendelkezésre álló felszerelési tárgyakat az eddigieknél lényegesen hatékonyabban lehet kihasználni; bizonyos, jelentős összegeket kitevő objektumokat, laboratóriumokat stb. - pedig nem kell párhuzamosan létesíteni./mti/

--

bb.5. római kori villa igaron

vid-/ká/fé hgy

1975.augusztus 12.

a fejér megyei igar község határában újabb római kori leletekre bukkantak a régészek, s hitelesítő és leletmentő ásatások során egy ii.századi római kori villa maradványai kerültek elő. a feltárás során a régészek rátaláltak a hajdani épület fűtőgöd-
rére és a padló alatti fűtőcsatornák egy részére.

igar község határa egyébként gazdag árpád-kori leletekben is. az ásatások során most egy késő árpád-kori fazekaskemence maradványai kerültek elő./mti/

--

bb.6. 18. századi falfestésekre bukkantak sopron egyik barokk épületében - a restaurálás megkezdődött

vid/ká/p hgy

1975. augusztus 12.

egy 18. században épült barokk polgárház restaurálását kezdte meg sopronban az országos műemlékfelügyelőség. a ház különös értéke a szépen kimunkált ülőfülkesor, amelyet gótikus dongaboltozat-
tu kapualj egészít ki.
/folyt köv ./

-5-

ll

bb.6. 18. századifolyt/p

az épület a 18. század 60-as éveiben alakították át két emeletes-sé. utcai része a barokk stílusjegyeit viseli. a ház egykori nagytermében bálákat, összejöveteleket rendeztek. erről árulkodnak gazdagon díszített ajtóí, stukkós mennyezetei, ablakkeretei. az ablakok káváiban a feltárás során 1767-ből való festésekre bukkantak a feltárás során. az egyik falfestés zenélő, táncoló, mulató társaságot ábrázol. a másik ablak-beugrót egzotikus tájkép díszíti ritka madárfajtákkal. a dekoratív barokk festések a 18. századi gazdag polgárság kulturájára, ornamentális izlésére vetnek fényt.

a restaurálást a korabeli állapotoknak megfelelően hajtják végre.
/mti/

bb.7. „Legeléső”, gólyahadak

vid/p ká hgy

1975. augusztus 12.

a baranyai tarlók különös látványt nyújtanak ezekben a napokban: gólyák hada lepte el a learatott gabonatarlót. a madarak eleséget keresnek a szántóföldeken, mivel a napok óta tartó forróság következtében kiszáradtak a tocsogók. kiváltképpen előszeretettel vadásznak a mezei pockokra, amelyek most - a védelmet nyújtó vetések learatása után - könnyű zsákmányt jelentenek a hosszú lábú, hosszú csőrű gólyák számára. a rágcsálók pusztításával nagy hasznót hajtának a madarak a mezőgazdasági üzemeknek. jelenleg mintegy ezer traktor forgatja a gabonatarlókat, s a tárcsa meg az eke nyomán tömördek föld alatt élő állat kerül napvilágra. ezért is látni egy-egy gép nyomában egész gólyacsapatokat, mit sem törődve az ember közelségével és a traktor dübörgésével. a szülők mellett ott vannak már az idei költésű fiókák is. a jelek szerint kedvező a szaporulat: régen lehetett ennyi gólyát látni baranyában. vajszló határában például negyvennél több madarat számoltak meg egy csapatban. a gólyák a tűző nap ellenére reggeltől estig szinte egyfolytában „legelésznek”, a tarlókon, ami érthető is, hiszen közeledik a vonulás ideje és a hosszú ut megételéhez jó kondícióra van szükségük.
/mti/

bb.8. hogyan nézzünk műtárgyat?

i me/me/p zs -cz

1975. augusztus 12.

a szépművészeti múzeum ifjú barátainak klubjában ősszel folytatják az előadással egybekötött tárlatvezetéseket. tavaly a hogyan nézzünk műtárgyat? -sorozatban a festéssel és a kiállított re-mekművekkel ismerkedtek meg a fiatalok, az idén megtanulják érteni és értékelni a szobrászati alkotásokat.
/folyt köv ./

-6-

bb.8. hogyan nézzünk....folyt/p

a „kompozíció a szobrászatban”, a „tér-és mozgás a szobrászatban”, az „arányrendszerek a szobrászatban”, az „anyagok és technikák a szobrászatban”, című előadásokat ábrákkal, képekkel, a kiállításokon szemléltetik.

a berlini múzeum októberben nyíló egyiptomi művészet című kiállítása kapcsán előadást tartanak az egyiptomi művészetről, vallásról, írásról, halotti kultuszról valamint a kiállításon látható műkincsekről./mti/

-.-

bb.9. uszódaruk, konténerek, műanyag sporthajók nagy sorozatban - korszerűbb, gazdaságosabb termékszerkezet az mhd-ben

i sz/pf/p ie -cz

1975. augusztus 12.

a magyar hajó- és darugyár egyike azoknak a nagyvállalatoknak, ahol kiemelten foglalkoznak a gyártmány-korszerűsítéssel, a korábban gazdaságosabb termékszerkezet kialakításával. az eddigi eredményekről és a további feladatokról tájékoztatta az mti munkatársát angyal ádám, az mhd közgazdasági főosztályának vezetője.

a hajógyár termelésében alapvető változásokat hozott a tengeri hajók és a motorkerékpár-oldalkocsik gyártásának megszüntetése és az áttérés a nagysorozatú konténer előállításra.

a tangerjáró hajókat az angyalföldi gyáregységben készítik, de ugyanott foglalkoztak uszódaruk gyártásával is. a hagyományos de időközben ráfizetéssé vált hajók helyett több uszódarut gyártanak, e termékek iránt ugyanis rendkívül megnőtt az érdeklődés és így egyelőre leköti a gyár teljes kapacitását. az év végéig mintegy 700 millió forint értékben szerelnék össze különböző teljesítményű uszódarukat. ezek nagyrészt szovjet partnerek veszik meg, de néhány nagyobb típust, például 100 tonnás uszódarut már eladtak görög és brazil cégeknek is. jelenleg tárgyalnak többek között szíriai, egyiptomi és líbiai megrendelőkkel jövőévi szállításokról. a következő években a gyár technológiai rekonstrukciót tervez, szovjet gépeket, gyártósorokat kívánnak üzembeállítani, - mindez várhatóan elősegíti majd a nagyobb tőkés kivitel is.

vácott a már két évtizedes multra visszatekintő oldalkocsi-gyártás szűnik meg augusztus végén. gazdaságtalanná válásához hozzájárult, hogy úgy belföldön, mint külföldön csökkentek az igények e termékek iránt, s ugyanezen okok miatt a csepel művekben is ezekben a hetekben szűnik meg a motorkerékpár-gyártás. az elmúlt hónapokban gondoltak arra, hogy esetleg kempingutánfutókat, vagy lakócsikat gyártsanak, de végül is az igényeknek és a profilhagyományoknak jobban megfelelő konténergégyártás mellett döntöttek.
/folyt köv ./

-7-

bb.9. uszódaruk....folyt/p

az üzemben eddig is előállítottak - a szocialista országok között elsőként - nszk licenz alapján évente 1000-1500 konténert. az utóbbi időben világszerte tért hódított a konténeres fuvarozás. éppen ezért határozták el a konténergégyártás bővítését. még az év vége előtt átadják a második gyártósort, így jövőre megkétszereződik a termelés. szó van arról is, hogy a következő években a váci üzem mellett egy komplett konténer gyárat telepítenek. egyébként ezekből a nemzetközi szabványoknak megfelelő konténerekből a növekvő hazai igények kielégítésén túl jelentős mennyiségben exportálnak a tőkés piacra, így a svéd volvo cégnek, a hamburgi kikötőbe és több évre szerződtek egy angol vállalattal.

a hajógyár, más gyáregységeiben is foglalkoznak a gyártmány-korszerűsítéssel. óbudán nagy sorozatban gyártják a folyami hajókat és felszámolták a gazdaságtalan kishajók egyedi előállítását. felkészülnek a gyártás fokozására - a jelenlegi kapacitás - és a munkaerőhiány ellenére is - mert a tervek szerint 1981-től, a duna-rajna-maina csatorna-rendszer átadása után, Európában fellelhető a folyami hajózás és szállítás, s nő az ilyen vízijárművek iránti igény. a gyár már szállított hollandiába az ugynevezett szabvány európa hajótípusból kettőt.

a darugyár is új típusokkal váltotta fel a hagyományos portáldarukat, s ma már szovjet kooperációban, főleg a nagyobb teljesítményű darukat gyártják.

az mhd fokozza a sporthajók gyártását is. a korábbi egyedi fahajók helyett már műanyag hajókat szerélnak össze nagy sorozatban. a bevezetett műanyag-technológia bevált, s tervezik, hogy más ilyen alapanyagú terméket is gyártanak a jövőben. egyébként a magyar sporthajók kivétel az elmúlt három évben megháromszorozódott. a legnagyobb vevők a svédek, az olaszok, a franciák és a nyugat-németek. /mti/

-. -

-8-

bb. 10. a megrovástól a pénzbírságig - mit kell tudni a társadalmi bíróságok eljárásáról és intézkedéseiről?

i/tf/tr/rj zs -cz

1975. augusztus 12.

tóth ferenc, az mti igazságügyi tudósítója írja:

a törvénytiszteletre, a jogkövetésre nevelés sajátos szervezeti formáját jelentik a termelő munkahelyeken létrehozható társadalmi bíróságok. lehetőséget teremtenek ahhoz, hogy a dolgozók mondjanak ítéletet olyan társaik felett, akik megsértik a törvényeket, a szocialista együttélés normáit, kárt okoznak a népgazdaságnak, dolgozó társaiknak, megsértik a munkafegyelmet, italoznak, családjukat elhanyagolják. cselekményükről a legközelebbi munkatársak, az üzemi, munkahelyi kollektiva előtt kell számot adniuk. a nevelésnek ez a módja - amint illetékes igazságügyi szervek elmondták - többnyire eredményesebb, mintha a dolgozót az állami bíróság vagy más állami szerv /fegyelmi hatóság, szabálysértési hatóság/ vonná felelősségre. a társadalmi bíróságok ugyanis az ítélet mellett segítséget is nyújtanak a megtévedt - hibáját belátó - dolgozónak ahhoz, hogy ismét becsületes és hasznos tagja lehessen a munkahelyi kollektívának.

formáját tekintve a társadalmi bíróság általában háromtagú tanácsban működik. a dolgozók közösségét különösen érdeklő, nagyobb jelentőségű ügyekben a tanács öttagú is lehet. a tanács elnöke: a vállalatnál megválasztott társadalmi bíróság elnöke vagy az általa kijelölt elnökhelyettes. a tanács tagjait és póttagjait a megválasztott társadalmi bíróság tagjai közül esetenként az elnök jelöli ki. a társadalmi bíróság munkaidőn kívül tartja üléseit. társadalmi szervről lévén szó, a bíróság tagjai társadalmi munkában, munkaidőn kívül, díjazás nélkül végzik tevékenységüket.

a tárgyaláson a társadalmi bíróság elnöke ismerteti, hogy kinek és milyen ügyét tárgyalják, az ügyben milyen iratok és bizonyítékok állnak rendelkezésre. ezután megadja a szót az ügyben érdekelt dolgozónak, aki előadhatja védekezését. ezt követően a társadalmi bíróság meghallgatja a tanukat, akik kötelesek az igazat elmondani. a tárgyaláson a dolgozók közül bárki felszólalhat, véleményt nyilváníthat, kérdéseket tehet fel, az érdekelt dolgozó mellett és ellen egyaránt. /az állami bírósági eljárásban erre nincs lehetőség, a két bíróság közötti különbség ebben is kifejeződik./ a tárgyalás befejezése előtt a társadalmi bíróság elnöke ismét megadja a szót a dolgozónak, hogy a bizonyítékokra, okiratokra, a dolgozó társai által elmondottakra vonatkozóan tegye meg észrevételeit, mondja el véleményét, vagy védekezését még egyszer adja elő. ezt követően a társadalmi bíróság tagjai zárt tanácskozáson szótöbbséggel hoznak határozatot, amit a tanács elnöke kihirdet, és a határozatot az érdekeltnek írásban is megküldi.

/folyt.köv./

8.05 rj

- 9 -

g¹⁰g

bb. 10. / a megrovástól... 1. folyt./rj

fő intézkedései közé tartozik a társadalmi bíróságnak mindenekelőtt az, hogy azt a dolgozót, akinek felelősségét az eljárás során megállapította, társadalmi figyelmeztetésben vagy megrovásban részesíti. ezután kimondhatja, hogy a dolgozó legközelebbi fizetésére kerülő nyereségrészesedés vagy ilyen jellegű jutalom egy részét /legfeljebb azonban a felét/ nem kaphatja meg. kimondhatja azt is, hogy a dolgozó meghatározott ideig nem részesülhet a vállalat igazgatója által esetenként adható jutalomban, ez az idő azonban egy évnél hosszabb nem lehet. nem tartozik a nyereségrészesedés fogalmába a hűségjutalom, a jubileumi jutalom, a célprémium. ezeket a társadalmi bíróság nem vonhatja el.

feyelmi vétség esetén javasolhatja a társadalmi bíróság a vállalat igazgatójának, hogy a dolgozót helyezze alacsonyabb munkakörbe vagy azonnali hatállyal bocsássa el. a munka törvénykönyvében meghatározott egyéb feyelmi büntetéseket pedig maga is kiszabhatja. a dolgozót feyelmi büntetésként megrovásban, vagy szigorú megrovásban részesítheti, vagy bizonyos kedvezményekből kizárhatja. büncselekmény vagy szabálysértés miatt ötszáz forintig terjedő pénzbírságot szabhat ki. becsületsértés, rágalmazás, könnyű testi sértés büncselekménye esetében intézkedésre csak akkor kerül sor, ha az ügyet a társadalmi bíróság békéltetéssel nem tudja elintézni. ezekben az esetekben a társadalmi bíróság már a tárgyalás elején felhívja a felelősségre vont dolgozót, hogy megsértett munkatársától kérjen bocsánatot és az okozott kárt térítse meg. ha ez nem vezet eredményre, akkor a társadalmi bíróság a dolgozóval szemben intézkedést alkalmaz. anyagi természetű vitás ügyekben az adósságot - ha nem vállalja önként a tartozás megfizetését - arra kötelezi, hogy a követelést igazoló dolgozóknak járó pénzüsszeget fizesse meg, vagy megfelelő szolgáltatást teljesítsen /például adja vissza a kölcsönként pénzt, különböző dolgokat/. mellékintézkedésként - csakis akkor, ha a dolgozót elmarasztalták és az előzőekben ismertett fő intézkedések valamelyikét alkalmazták - a társadalmi bíróság kártérítésre is kötelezheti a dolgozót, ha cselekményével az kárt is okozott; a kártérítésre kötelezés mértéke nem lehet több ezer forintnál.

/mti/

--

8.10 rj

g¹⁵g

- 10 -

bb. 11. az okisz felhívása az ujitómozgalom fellendítésére

i/ol/be/rj ie -cz

1975. augusztus 12.

az okisz elnöksége felhívta a több mint ezer ipari szövetkezetet, hogy vegyenek részt a most kibontakozó ujitási versenyben. ennek elősegítésére minden szövetkezetnél ujitási versenyfelelősöket neveznek ki.

az ujitási rendelet is foglalkozik a szövetkezeti ujitások jelentőségével, s különösen fontosnak ítélte, hogy ezekben a népgazdaság szempontjából jelentős ipari kollektívákban - amellett, hogy ujitási feladattervet, szabályzatot dolgozzanak ki, - szövetkezetek közötti versenypályázatokat is hirdessenek. eddig még a szövetkezetek nem vettek részt ujitási versenyben, s az ujitások száma is elenyésző volt.

az okisz vezetői által meghirdetett versenypályázattól az ujitókedv és a takarékosági mozgalom fellendülését várják a szövetkezetekben. a versenyeredményeket az országos találmányi hivatal és az okisz a későbbiekben közösen értékeli ./mti/

--

bb. 12. huszonöt-huszonhétézer hektáron gazdálkodnak a kertészeti termelési rendszerek

i/jf/pr/rj ie -cz

1975. augusztus 12.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter újabb zöldségtermelési rendszereket hagyott jóvá, s ezekkel együtt az engedélyezett kertészeti termelési rendszerek száma huszra nőtt. a rendszereket megalapító gazdaságokhoz, a rendszergazdákhöz eddig mintegy 140 mezőgazdasági üzem: tsz és állami gazdaság csatlakozott. termőterületük 25-27 ezer hektárra tehető. jelentős szerepük van a lakosság zöldség- és gyümölcs-ellátásában.

a rendszerek a kertészeti termelés szinte valamennyi ágazatát felölelik; hét szőlő-, két fűszerpaprika-, egy-egy gomba-, disznóvén-, anyarozs-, gyökérzöldség-, zöldborsó-, zöldségajtató-, paradicsom-, és hagyma-, valamint három gyümölcs-termelési rendszer működik az országban.

/folyt.köv./

8.15 rj

g²⁰g

- 11 -

bb. 12. / huszonöt.... 1. folyt./rj

a kertészeti termelési rendszerek már működésük első időszakában növekvő termés/átlagokat érnek el, de az egyéb termelési rendszerekhez hasonlítható, ugrásszerű hozamgyarapodásra esetükben nem lehet számítani. ez a kertészeti termelés sajátosságából adódik, valamint abból, hogy igen munka- és eszközigényes ágazatról van szó, amelynek felfutása hosszabb időt vesz igénybe. mindenesetre a növekvő termésátlagok és a korszerű technológiák fokozzák a termelői kedvet is, ami egyebek között abban is lemérhető, hogy a termelők előre jutottak a gépesítésben. igaz, a gépesítés színvonala meglehetősen differenciálódott, de ez részben azzal függ össze, hogy az egyes növények termelési technológiája nagymértékben eltér egymástól. számos növényi fajnál máris lehetőség van a teljeskörű gépesítésre, például a paradicsom, a szőlő, a zöldborsó, a fűszerpaprika, a gyökérzöldség és a hagyma termesztésénél, ez azonban nem jelenti azt, hogy a magas színvonalú gépesítés már valamennyi üzemben megvalósult. egyes növények, például a zöldborsó, termesztését, betakarítását már csaknem teljes egészében gépesítették a konzervipari alapanyagot adó termelők, más növényfajoknál még csak a kezdeti lépéseknél tartanak. mindenesetre a kertészeti termelők eljutnak oda, hogy a kézi munkaigényes gyümölcs- és zöldségtermelést fokról-fokra gépekre bizzák, és így megakadályozzák a termőterület csökkenését, ami az elmúlt években éppen a munkaerőhiány miatt következett be.
/mti/

..

bb. 13. augusztus 20-ra készül az ország - munkás-paraszt találkozók

ö/vid/kz/mné/rj -cz

1975. augusztus 12.

a hagyományokhoz hiven az idén is szerte az országban a munkás-paraszt szövetség jegyében ünneplik meg az új kenyér ünnepét, és az alkotmány törvénybe iktatásának évfordulóját. nincs az országnak olyan megyéje, ahol ne rendeznék, mégpedig szép számmal munkás-paraszt találkozót. baranyában például a mohácsi farostlemezgyár és az öntöde dolgozói ünnepelnek együtt a helyi új barázda, illetve a dunavölgye termelőszövetkezet tagságával, a pécsi-szabolcsi bányászok pedig a vasasi termelőszövetkezet tagjaival. borsod megye központi alkotmány-napi ünnepségén, a csanyik-völgyben lezajló népiünnepélyen a miskolci nagyüzemek - a lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár, a december 4. drótművek, továbbá az építőipari és a szállítási vállalatok - dolgozóival együtt töltik el a napot a mezőkövesdi, a mezőcsáti és több más termelőszövetkezet tagjai.

/folyt.köv./

8.25

- 12 -

grog

bb. 13. / augusztus 20-ra... 1. folyt./rj

hajdu-bihar megyében több mint 30 helyen lesz munkás-paraszt találkozó. a hajduszávati Lenin tsz tagjai, mint már két évtized óta minden augusztus 20-án, az idén is a debreceni járműjavító munkásait látják vendégül. hevesben mintegy 50 helyen köszöntik együtt üzemi munkások és termelőszövetkezeti tagok az alkotmány ünnepét. komárom megyében a bajnai és a szőnyi termelőszövetkezet ezuttal ünnepli megalakulásának 25. évfordulóját. a jubileumi közgyűlésre meghívták a patronáló üzemek képviselőit is. a nógrád megyei balassagyarmaton egésznapos nagyszabású munkás-paraszt-katona találkozó lesz augusztus 20-án. pest megyében a dunavarsányi petőfi termelőszövetkezet tagjai a csepel autógyár, a pestvidéki gépgyár és a szimfi dolgozóit hívták meg.

békéscsabán felvonulnak a város főutvonalain a megye állami gazdaságainak és termelőszövetkezeteinek dolgozói. a felvonulás - ,amíg a buzából kenyér lesz, , címmel - egyben eleven kiállítás is lesz. a nézői ott láthatják majd a buzatermesztés régi és korszerű munkaeszközeit, szállító alkalmasait. csongrád megye legnagyobb szabású alkotmány-napi ünnepségét makón tartják. erre meghívták azokat, akik különösen kitűntek az idei ár- és belvizek elleni küzdelemben és azokat, akik a sártengerrel, viharokkal küszködve példásan helytálltak az aratásban. bábolnán megtartják a hagyományos lovasbemutatót, tatán augusztus 18-21. között, az alkotmány-napi ünnepi program szerves részeként zajlik le az országos nemzetiségi fesztivál. ezen a találkozón 9 nemzetiségi együttes 400 tagja vesz részt. tatán kívül bakonyszombathelyen, csolnokon és sárisápon is fellépnek a tagjai. pest megyében minden bizomnyal sok nézője lesz a ráckevevi megrendezendő dunai lampionos felvonulásnak és a napot lezáró esti tűzijátéknak. a szabolcs-szatmár megyei események közül kiemelkedik a vásárosnaményi járás és a szomszédos szovjet beregszászi járás dolgozóinak immár hagyományos augusztus 20-i találkozója. a szolnok megyei jászberényben az alkotmány napján kerül sor a jász-sági folklór napok zárására: a város főterén felvonulnak az együttesek, majd a szabadtéri színpadon gálaesten adnak izelítőt tudásukból. szolnokon az ifjúgárdisták vi. országos szemléjét tartják meg. ennek keretében országos tanácskozást is rendeznek a hazafias és a honvédelmi nevelés feladatainak témakörében. a zala megyei letenyén a mura-menti kulturális napok fő eseményei ugyancsak az alkotmány-napi ünnepségek keretében zajlanak le. ezen a délszláv nemzetiségi községek művészegyüttesei mellett jugoszláv amatőr együttesek is közönség elé lépnek.

/folyt.köv./

8.35 rj

- 13 -

grog

bb. 13. / augusztus 20-ra... 2. folyt./rj

az alkotmány napján hagyományos mezőgazdasági és élelmiszeripari termékbemutatók mellett az idén is sok kiállítás szerepel az ünnepi programban. a balassagyarmati horváth endre galériában kokas ignác munkácsy-dijas festőművész válogatott alkotásai, nyirbátorban pedig huszár istván festőművész munkái kerülnek közönség elé. a tolna megyei tamásiban az országos néprajzi fotókiállítás, s ugyanott egy látványos megyei fafaragó kiállítás várja az érdeklődőket. a termékbemutatók közül különösen érdekesnek ígérkezik a kővágóórsi béke termelőszövetkezeté. a badacsonyhoz közeli szőlősvidék kertészeti kulturáját mutatja majd be.

az alkotmány napján fejeződnek be a szolnok 900 éves jubileumát köszöntő ünnepségek. ez alkalommal avatják fel a városban a 900 éves multat szimbolizáló emlékművet, s a hagyományokhoz hiven megtartják a tiszai vizikarnevált is. a bács-kiskun megyei tiszalpar község ugyancsak a fennállása 900. évfordulóját ünnepli meg az alkotmány napján, a békés megyei kondoros lakói pedig a község újratelepítésének 100. évfordulójára emlékeznek majd. a cennáriumi alkalmából mezőgazdasági kiállítás, népművészeti bemutató nyílik, emléktáblát avatnak, s leleplezik a községben lenin szobrát, andreas papchirstos szobrászművész alkotását. heves megyében bodony községben ünnepelnek nevezetes jubileumot: a község alapításának 700. évfordulóját. a hajduságban az idén is megrendezik a kétnapos hortobágyi hidivásárt, s ehhez kapcsolódóan bemutatják a pusztai történetét és életét. debrecenben lezajlik majd a x. nemzetközi virágfesztivál. a felvonuló 25 kompozícióba több mint 2 millió szál virágot „építettek”, be a versenyzők. a virágfesztivál szimpom-pás kompozíciói végiggördülnek a város főutcáján, a végállomásuk az idén is a nagyerdei stadion lesz.

az ünnepen ismét sok város és község gyarapodik maradandó értékekkel. pécssett ezuttal adják át rendeltetésének a 20 millió forintost költséggel épült ifjusági házat, amelyben 300 személyes színházterem és 120 személyes klub is várja a fiatalokat. leninvárosban az ünnepre készült el a 16 tantermes általános iskola, a tiszai kőolajfinomító vállalat területén pedig az alkotmány napi ünnepség keretében avatják fel a vegyipari benzintárolására szolgáló tartályparkot. a lenin kohászati művek, a diósgyőri gépgyár és más üzemek fiataljai- társadalmi munkában - ugyancsak az ünnepre készítették el a város új ifjusági parkját. csongrád megyében a kistélek környéki tanyavilágban élő gyerekek kapnak új kollégiumot, ásoththalmon erdei tornapályát, eperjesen sportöltözőt, üllésen társadalmi munkával bővített óvodát avatnak.

/folyt.köv./

8.45 rj

- 14 -

g3g

bb. 13. / augusztus 20-ra... 3. folyt./rj

székesfehérvárott átadják az új egészségügyi és kereskedelmi szakiskolát, valamint a 450 személyes kollégiumot, felavatják az öreghegyi orvosi rendelőt és gyógyszertárat. sárszentmihályon elkészült egy hat tantermes, rácalmáson pedig egy 8 tantermes általános iskola, sárkesziben átadják a felújított művelődési házat. győr-sopron megyében a fertődi tit klubot és az új győri patyolat üzemét avatják fel az alkotmány napján. a heves megyei hort község könyvtárat, markaz sportpályát, kápolna és gyöngyös új általános iskolát, domoszló óvodát, heves pedig abc-áruházat kap az ünnepre. komárom megyében, tatabányán megkezdí állandó működését az új tv erősítőtorny, almásfüzitőn felavatják a 40 millió forintost költséggel kialakított vasutállomást. a pest megyei aszód községben működő szakközépiskola 20 millió forintost költséggel épített és felszerelt műhelycsarnokot kap, gödöllőn városi-járásí könyvtár, továbbá öregek napközi otthona nyílik. dömsödön és kiskunlacházán egy-egy 100 személyes, érden pedig 75 személyes óvodát kapnak a kicsinyek. szigetbecsén általános iskolát, palkón pedig gyógyszertárat avatnak. törökbálinton és piliscsabán szolgáltatóház nyílik, erdőkereszen sportpályát avatnak.

somogyban buzsákon felavatják a 16 tantermes általános iskolát, a szabolcs-szatmár megyei mátészalkán pedig 15 hektáros parkerdővel övezett új lakótelepet. fehérgyarmaton 8 tantermes általános iskola, gávavencsellőn óvoda és vízvezetékálózat készült el, tiszadobon pedig autóbuszvárót adnak át. ugyanezen a napon avatják fel szolnok megyében a jászszentábrási művelődési házat, tolna megyében szekszárdon és dunaföldváron játszóteret adnak át, vas megye székhelyén -szombathelyen - pedig 5 000 négyzetméteres fedett vásárcsarnokot avatnak fel. celldömök óvodával lesz gazdagabb az idei alkotmány napján. zalaegerszegen augusztus 20-ra fejezték be a megyei állami építőipari vállalat dolgozóí a fürst sándor utcai tízeleletes házsor építését, s átadják rendeltetésének az új szakközépiskolát, zalaszentgróton elkészült a 115 méter hosszú új zalahid, tótszerdahelyen felsőtagozatos körzeti nemzetiségi iskolát avatnak fel, muraszemenyén pedig új óvodát kapnak a kicsinyek. /mti/

--

8.50 rj

- 15 -

g3g

bb. 14. farkas józsef

be/rj hgy

1975. augusztus 12.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetését életének 77. évében elhunyt. hamvasztás utáni buszutatása augusztus 15-én 15 órakor lesz a x. kerületi új köztemetőben.

mszmp x. ker. bizottsága

/mti/

--

bb. 15. somogyi fiatalok utaztak ^{ox}ndk-ba

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

az express ifjúsági és diák utazási iroda szervezésében kedden hatvan somogyi fiatal - a kaposvári táncsics Mihály gimnázium és a mezőgazdasági szakközépiskola diákjai - utazott az ndk-ba tiz napos kirándulásra. /mti/

--

bb. 16. tovább javul a postaforgalmi és távközlési szolgálat somogyban

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

az ötödik ötéves terv időszakában új postahivatalok építését tervezik siófokon, balatonmária-fürdőn, marcaliban, ezenkívül évente két-három kispostát hoznak létre - jelentették be a somogy megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén kaposvárrott. új hírlappavilonok felállítására is sor kerül, elsősorban az új lakótelepeken és a járási székhelyeken. kaposvárrott műszaki-forgalmi telephelyet és új műszaki épületet létesítenek. crossbar telefonközpont lesz fonyódon, négyszáz állomásos kapacitással bővítik a siófoki helyi távbeszélő központot, a távhívó központét pedig 200-al. ez utóbbi lehetővé teszi a siófok-budapest és siófok-balatonföldvár helyközi áramkörök szaporítását. balatonföldváron központvizsgáló berendezést szerelnek fel.

/mti/

--

1040 rj

- 16 -

1100 G

bb. 17. zalaegerszegi butorok szovjet szállodákban

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

a zalaegerszegi műbutor szövetségben szállításra kész azok a butorok, amelyekkel a szovjetunió különböző városaiban épülő szállodákat rendezik be. a szobánként 14 darabból álló berendezés szovjet tervek alapján készült. az idén összesen 7 millió forint értékben mintegy 500 szállodai szoba berendezésére elegendő butor készül el szovjet megrendelésre. a folyamatban levő tárgyalások szerint a szovjet partner 1976-ban 700-800 szállodai szoba berendezésénél számít a zalaegerszegi műbutor szövetségre. /mti/

--

bb. 18. folytatódott a barátság fesztivál politikai konferenciája keszthelyen - nagygyűlés székesfehérvárott

t/pr/zsu/rj hgy

1975. augusztus 12.

kedden reggel keszthelyen folytatta munkáját az i. magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztivál politikai konferenciája. a küldöttségek öt szekcióban vitatták meg a hétfői plenáris ülésen elhangzott előadásokat. a tanácskozás három nagy témakört ölel fel; az ifjúság szerepe a szocializmus és a kommunizmus építésében; a magyar kommunista ifjúsági szövetség és a lenini komszomol feladatai a társadalmi feladatok megoldásában; az ifjúsági szervezetek tevékenysége a békéért, a biztonsáért, a társadalmi haladásért, az antiimperialista szolidaritásért folytatott harcban.

barabás Jánosnak, a Kisz kb titkárának, illetve v.v. Grigorjevnek, a komszomol kb titkárának vitaindítóját öt munkacsoport elemezte: külön tanácskoztak az ifjúság munkások, a mezőgazdaságban dolgozó,

falun élő fiatalok, az egyetemisták, az alkotó értelmiség képviselői, valamint az uttoróvezetők. a szekcióvitákon módot találtak arra is, hogy szót váltsanak a különböző ifjúsági rétegek sajátosabb gondjairól, speciálisabb tevékenységi formáiról. a viták gyümölcsöző voltát, tartalmasságát már eleve biztosította a két delegáció összetétele: mind a magyar, mind a szovjet küldöttségben olyan fiatalok kerültek, akik politikailag jól felkészültek, kiemelkedő teljesítményt nyújtanak a munkában, a tanulásban, a haza védelmében, a tudományos életben, a kulturában és a sportban, s számottevő részt vállalnak a közösségi élet formálásából, a Kisz, illetve a komszomol mozgalmi munkájából is. a szekciók vitáiban való részvételre felkérték a mozgalmi életben jártas, tapasztalt ifjúsági vezetőket, s meghívták a tanácskozásra a társadalmi, politikai életünk több jeles személyiségét is. /folyt.köv./

10.55 rj

- 17 -

1100 G

bb. 18. / folytatódott.. 1. folyt./rj

a munkacsoportok vitáit, a szerdai plenáris ülésen összegezik.

délután keszthelyről székesfehérvárra utaztak a fesztivál küldöttei: részt vettek a fasizmus felett aratott győzelem 30. évfordulójának tiszteletére rendezett nagygyűlésen.

/folyt.köv./

bb. 19. a tit budapesti nyelviskolájának eredményei és programja

rj hgy

1975. augusztus 12.

a tit budapesti nyelviskolájának 38. oktatási féléve kezdődik meg ez év őszén - tájékoztatta a sajtó képviselőit dr. haán györgy, a tit idegen nyelv oktatási szakosztályának elnöke kedden a magyar sajtó házában. elmondotta: 1957-ben hozták létre a nyelviskolát. az iskolán kívül az üzemekben, intézményekben is szerveznek tanfolyamokat. az 1975. tavaszi félévben 535 csoportban 9765 fő tanult nyelveket. a központi nyelviskolán végzett felmérés szerint a beiratkozottak 52 százaléka 16-24 éves, 29.7 százaléka 25-35 éves, 14.2 százaléka 36-50 éves, s csak 4,2 százalék 50 év feletti. a hallgatók 62.3 százaléka nő, s általában a többség a második idegen nyelvet tanulja.

a tit nyelviskoláján 15 idegen nyelvet tanítanak; angol, francia, német és orosz nyelvet alap-, közép- és felsőfokon, a többi nyelvet pedig az érdeklődésnek megfelelően. a nyelvoktatás a központi, illetve a kihelyezett tanfolyamokon 1-10 félévben történik, heti 2-napi 8 órai foglalkozásokon. ezen kívül intenzív, állami nyelvvizsgára előkészítő, társalgási és tolmács kurzusok is működnek. a cél az, hogy a hallgatók 10 félévi tanulás mintegy 3000-3500 aktív szókincs birtokában folyamatosan beszéljenek egy idegen nyelvet, s szótár segítségével megértsék az egyszerűbb idegen nyelvű szövegeket. az 1975-76-os tanévben a nyelviskola programjába új tanfolyam-típust iktatnak be főleg azoknak a szakmunkásoknak, akik részt vettek nemzetközi szakmai kooperációban, s némileg elsajátították valamelyik idegen nyelvet.

az érdeklődők augusztus 28-szeptember 5-e között jelentkezhetnek a tit nyelviskolai kirendeltségénél a marx károly közgazdasági tudomány egyetemen. /mti/

--

- 18 -

12.00 rj

13⁰⁰g

bb. 20. „cukor-állomás,, sárvár - szállítási tanácskozás szombathelyen

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

szeptember elején indulnak a dunántúli cukorgyárak - közölték a vas megyei szállítási bizottság keddi szombathelyi tanácskozásán. a sárvári cukorgyár 6000 vagon répát fogad az alföldről, s majd csak azután lát hozzá saját körzete későbbben cukrosodó, mintegy 27 000 vagonnyi termésének feldolgozásához. a két közlekedési ágazattól, a vasuttól és a volántól rendkívüli erőfeszítéseket követel a nagymennyiségű termény mozgatása. a szombathelyi vasutigazgatóság irányvonatokkal viszi a cukor alapanyagát a gyárba a 150 napos feldolgozási időnyben. sárvár vasutállomást műszakilag, személyileg megerősítik.

emellett több mint 70 000 vagon egyéb mezőgazdasági termény szállításáról is gondoskodni kell az őszi időszakban a megyében. összességében a szombathelyi MÁV igazgatóságnak az év végéig ötmillió, a volán 17-es szombathelyi vállalatának 1,2 millió tonna árut kell továbbbitania.

a várhatóan nehéz szállítási helyzet enyhítésére a bizottság felhívta az építőipari, utépitő vállalatokat, hogy még a csúcsidezőszak előtt fuvaroztassák el kő, kavics, homok és egyéb anyagaik jó részét. /mti/

--

bb. 21. „telt ház,, a balatonnál

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

a balatonnál az egész főszezon legnagyobb idegenforgalma bonyolódik le ezekben a napokban. a tópart 40 nyaralótelepén csaknem minden szálláshely bérelt. a nagyobb kempingekben is alig lehet már helyet kapni. az állandó vendégek száma megközelíti az 500 ezret. síófokon mintegy 140 ezren tartózkodnak, s így - átmenetileg - miskolc és budapest után ez az ország harmadik legnépesebb települése. a hazaiak mellett a tónak most már mintegy 30 országból vannak vendégei.

a zsúfoltság a közutakon és parkirozó helyeken mutatkozik meg leginkább. síófokon, a csúcsforgalomban, időnkint órákig tart egy-egy gépjármű áthaladása. a parkirozókon még a motorkerékpár elhelyezése is gondot okoz. a járművek vezetői a parkirozásra ki nem jelölt utcák jórésztét is igénybe vették. az utóbbi napokban kilométeres karavánok várakoztak átkelésre a szántódi és a tihanyi révnél is.

/folyt.köv./

13.00 rj

13³⁰g

- 19 -

bb. 21. /,,telt ház,,... 1. folyt./rj

a balatonnál - becslés szerint - kedden is több mint háromszáz-ezren indultak a strandokra. a déli órák viharos időjárása azonban a kiránduló helyekre és az üdülőtelepekre ,,irányította,, a forgalmat.

rendkívül nagy teher nehezedik ezekben a napokban a kereskedelmi és a vendéglátóipari hálózatra. az ellátás, a gyakran váltakozó igények ellenére, kielégítő. tejből, pékáruból, húsfélésegekből nincs hiány, csupán a szállítási késedelmek okoznak néhány órára készletcsökkenést. zöldség és gyümölcsfélélékből az utóbbi napokban javult a felhozatal. az alföldi megyékből naponta autókavánok szállítják a friss árut. megkezdődött a balatonnál a görögdi-ny-e szезon. a hevesi dímyések szállításai egy nap alatt felére mérsékeltek az árakat.

a balatonnál jobbára az üdítőital- és sör-ellátást éri panasz. e téren is a tárolási és szállítási gondok okoznak időleges ellátási zavarokat.

a balatoni vendéglátóipar és kereskedelem nyújtott műszakkal, mozgóárusítás kiterjesztésével igyekezik javítani az ellátást, s egyben csökkenteni a kiszolgálási időt. /mti/

-. -

bb. 22. időjárásjelentés

rj/hgy

1975. augusztus 12.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 12-én 1300 órakor:
záporok, zivatarok

nyugat-európa nagy részét hűvös, magas nedvességtartalmu óceáni levegő árasztotta el. ennek hatására a napokig tartó kánikula megszűnt, többfelé záporok, zivatarok alakultak ki. a meleg levegő uralma már csak a skandináv-félsziget déli részére, a németalföld térségére, valamint a kárpát-medence keleti felére terjed ki. hatása azonban nem lesz tartós, ugyanis nyugat, illetve észak-kelet felől egyaránt hűvösebb levegő érkezik a kárpát-medence térsége fölé.

/folyt.köv./

13.03 rj

-20 -

13³⁰g

bb. 22. /időjárásjelentés... 1. folyt./rj

hazánkban hétfőn általában napos idő volt, csupán a vértespilis-mátra-bükk /hegységek/ vonalában növekedett meg a déli órától a felhőzet, s keletkezett elszórtan zápor, zivatar. a napsütés időtartama ennek ellenére 8-13 óra között váltakozott az országban. a hőmérséklet csúcserőke 28-33 fok között alakult. jelentősebb mennyiségű csapadékot csupán zircről jelentettek, itt a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége 19 mm volt. éjszaka változóan felhős volt az ég, hajnalban néhány helyen átmenetileg gyenge köd képződött. a hőmérséklet minimuma az ország nagy részén 13-18 fok között volt. kedden már a reggeli órákban erőteljes gomolyfelhőképződés indult meg, s előbb a délnyugati, később az északi országrészből jelentették záporok, zivatarok kialakulását. a hőmérséklet 11 órakor a zivataros helyeken csak 19-23, máshol 25-29 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 22,3 fok volt, a százéves átlagnál 1,2 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 28 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, mérsékelten süllyed.

várható időjárás szerda estig:

keleten is időnként megnövekvő felhőzet, sokfelé záporral, zivatarral, egy-két helyen jégesővel.

mérsékelt, változó irányu, a zivatarok idején átmenetileg erős délnyugati, nyugati szél.

az éjszakai órákban többfelé párásodás, hajnalban helyenként köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14-19, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-29 fok között.

a duna vízállása budapestnél 303 cm, vízhőmérséklet 21.8 fok. /mti/

-. -

13.05 rj

- 21 -

13³⁰g

bb. 23. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig:

hgy rj

1974. augusztus 12.

1. budapesti közműfejlesztés
 2. rába kamionok
 3. magyar-szovjet kiadói szerződés
 4. mérnökök képzésének összehangolása
 5. római-kori villa
 6. soproni falfestések
 7. gólyák
 8. hogyan nézzünk műtárgyat
 9. korszerűbb termékszerkezet a hajógyárban
 10. társadalmi bíróságok
 11. okisz ujítómozgalom
 12. kertészeti termelési rendszerek
 13. augusztus 20-ra készül az ország
 14. elhunyt farkas józsef
 15. fiatalok az ndk-ba.
 16. tárvközlési szolgálat
 17. butorok szovjet szállodákba
 18. magyar-szovjet barátság fesztivál /folyt.köv./
 19. tit sajtótájékoztató
 20. szállítási tanácskozás
 21. teltház a balatonnál
 22. időjárás
 23. hirjegyzék.
- /mti/

--

bb. 24. földalatti munkasiker - a kétszer rövidített határidőt is megelőzték - kihajtották az új vágatot a mecseki ércbányánál

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

Kimagasló munkasikerről adtak hírt kedden a mecseki ércbányászati vállalatnál. a tanca józsef állami-dijas vágár vezetésével dolgozó 21-es vágathajtó szocialista brigád december vége helyett már a hét elejére kihajtotta az új, v-ös bányához vezető 2270 méter hosszú feltáró vágatot. több mint ezer méter mélyben, nehéz természeti viszonyok között is hónapról-hónapra halmozták a ráadásaként „adott” métereket. a múlt év tavaszán azt ígérte a csapat, hogy a „xi. pártkongresszus”, elnevezésű vágat kihajtásának határidejét két hónappal megrövidíti. ez év elején ezt módosították és vállalták, hogy november 7-e helyett a bányásznapig keresztül vereszkedik magukat a sziklarengetegen.

/folyt.köv./

13.25 rj

- 22 -

13koq

bb. 24. / földalatti munkasiker... 1.folyt./rj

a munkájukat példásan szervező és a legkorszerűbb technikai berendezésekkel, eszközökkel ellátott brigád ennél is többet nyújtott: a iv-es üzem szállítóaknájától indított, 12 négyzetméter szelvényű, vízszintesen haladó vágattal máris elérkeztek a iv-es légakna oldalához, ahol még ebben a hónapban találkoznak a felülről lefelé haladó, s az utolsó méterekkel birkózó aknamélyítővel. ekkor kerül sor a rég várt eseményre, a földalatti „kézfogóra”, amíg ide eljutottak, 70.000 tonna kőzetet távolítottak el utjukból.

a 21-es csapat nagyszerű teljesítménye megkönnyíti a további munkát. biztosítani tudják az áthúzó szellőztetést, nem kell tovább hűteni a levegőt. ez feltétele volt annak, hogy folytathassák a feltárást az új bányászathoz, az épülő v-ös szállítóakna irányába. ezzel a feladattal is tanca józsef brigádját bízzák meg. a feltárásnak ez a második szakasza jövőre kezdődik, addig a légakna környékén dolgoznak.

a brigád életében kiemelkedő esztendő az idejé: hárman kaptak állami-díjat. a közös munka során tizenháromszor elnyert vállalati kiváló cím mellé megszerezték az ágazat kiváló brigádja címet is.

/mti/

--

bb. 25. elkészült az ország legkorszerűbb nevelőintézete mohácson

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 212.

mohácson elkészült az új gyógypedagógiai intézet, az ország legkorszerűbb gyógyító nevelő iskolája. 1973 őszén kezdődött meg a beruházás és a tanácsi építővállalat határidőre, jó minőségben befejezte a munkát. a duna-parti városban eddig is működött nevelőintézet - 1960-ban alapították -, ám igen mostoha körülmények között. az oktatási minisztérium támogatásával felépült intézményben iskola és kollégium kapott helyet. nyolc elméleti és politechnikai tantermet, valamint nyolc hálószobát alakítottak ki, ezek mellett játékszoba, könyvtár, tornaterem, orvosi szoba stb. van a modern vonalú épületben. az új intézmény ez év őszén nyitja meg kapuit. egyelőre 230 gyermeket oktatnak benne, és közülük mintegy hatvanan kollégiumi lakók lesznek. a régi iskolaépület lebontása után megkezdődik a beruházás második szakasza, amelynek során további négy-négy tanterem és hálószoba készül. ez a munka - a terv szerint - 1976 végén fejeződik be. a mohácsi nevelőintézetet a minisztérium mintaként szánja az országban másutt épülő gyógypedagógiai intézetek számára.

/mti/

--

13.28 rj

- 23 -

13krq

bb. 26. 2.5 millió tonna gabonát vettek át

t/jf/be/rj ie hgy

1975. augusztus 12.

országszerte befejeződött az aratás, a gabona tröszt vállalatai eddig 2.5 millió tonna gabonát vettek át- amint arról kedden a mém illetékesei tájékoztatást adtak. már csak a belvitzől borított mélyebb fekvésű területeken és az ország északi vidékein van hátra aratnivaló, főként zab, de már csak elenyészően kis mennyiségben. a szalma betakarítása is jó ütemben halad.

a mém illetékesei hangsúlyozták: az utóbbi évek egyik legnehezebb aratása volt az idei: a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a jól szervezett és megalapozott munkával még a legnagyobb nehézségekben is urrá lehet lenni.

a nagy munka után alig van megállás, elkövetkezett az olajlen betakarításának ideje, és a silókukorica levágása is időszerűvé vált. ha valamikor, akkor most igazán szükség van a legkitünőbb minőségű siló-takarmány előállítására, a szalmaszalmák ugyanis a korábbi esőzések idején „eláztak”, használati értékük csökkent és emiatt silóval kell kiegészíteni az állatok takarmányadagját. erre csak akkor lesz lehetőség, ha a silónak szánt kukoricát időben betakarítják és a lehető legszakoszerűbben tartósítják.

a vállalatok és a termelők hozzáálltak az őszi betakarítási szezon előkészületeihez. a cukorgyárakban ellenőrzik a berendezéseket és egyeztetik az átvétel várható időpontját a velük szerződésben lévő mezőgazdasági szállítókkal. /mti/

--

bb. 27. ifjúsági különvonat

zs/rj hgy

1975. augusztus 12.

az express ifjúsági és diák utazási iroda 330 fős különvonatot indít moszkva-kijev utvonalon augusztus 21-31. között. a 10 nap alatt a magyar fiatalok moszkvában városnézésen vesznek részt, megtekintik a vaszilij blazsenij székesegyházat, a kremlt, a lenin mauzóleumot és muzeumot, a népgazdasági kiállítást, és megkoszorúzzák az ismeretlen katona sírját.

kijevben többek között felkeresik a sevcsenkó emlékmúzeumot, a szófia székesegyházat, az ukrán művészeti múzeumot és a lavra kolostort. a résztvevők ezenkívül színház- és üzemlátogatáson, baráti összejöveteleken találkoznak a szovjet fiatalokkal. /mti/

--

13.47 rj

- 24 -

14¹⁰ g

bb. 28. a bartók béla zeneművészeti szakközépiskola

tr/rj zs hgy

1975. augusztus 12.

felvételt hirdet magánének szakra az 1975/76-os tanévre. a képzés ideje 4 év. jelentkezhetnek érettségizett fiatalok 18-24 évig, augusztus 19-ig bezárólag az iskola tanulmányi irodáján /bpest, vi. nagymező utca 1., tel: 427-766, 10-től 2-ig//mti/

--

bb. 29. összeszerelték az első óriás üzemanyag tárolót szőnyben

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

Lánctalpas traktorok, óriás daru és más emelőgépek segítségével összeszerelték az első 20.000 köbméteres üzemanyag tárolót a komáromi kőolajipari vállalat szőnyi gyártelepén. ilyen óriás tárolót eddig még nem építettek a komáromi vállalatnál. a berendezés acélköpenyét félkész állapotban, tekerceken szállították a szovjetunióból szőnybe. az előregyártásnak ez a módszere rendkívül előnyös, mert így alaposan rövidül a tartály helyszíni hegesztésének, összeszerelésének az ideje. a dunántúli kőolajipari gépgyár dolgozói szovjet szakemberek irányításával három és fél hónap alatt szerelték össze a 12 méter hosszú, három méter széles és 50 tonna súlyú acéltekercekből a hatalmas tárolót. ezzel nem fejeződött be a tároló teljes felépítése, hátra van még a különféle gépészeti munka, a műszerek felszerelése és a különleges tűzvédelmi rendszer kialakítása.

az első tartályt még 5 követi. /mti/

--

bb. 30. évi négyezer tonnával több horganyzott acélhuzal a miskolci december 4. drótművekből

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

miskolcon, a december 4. drótművekben készülnek majd a vinyica-albertirsa között tervezett hétszázötven kilovoltos távvezeték sodronykötelei. a távvezetékhez szükséges horganyzott acélvezetékek gyártásához a drótművekben több mint ötvenmillió forintos költséggel bővítik a sodronykötél gyáregységet. a bővítés során új horganyzósort és négy huzógépet szerelnek fel.

/folyt.köv./

14.00 rj

- 25 -

14¹⁵ g

bb. 30. /évi négyezer ... 1.folyt./rj

az új üzem technológiai berendezéseit az NSZK-ból vásárolta a december 4. drótművek. a horganyzó sor már megérkezett Miskolcra.

az új horganyzó üzemben - amely a jövő év áprilisára készül el - 1976 második negyedétől évente mintegy négyezer tonnányi, 1.5-5 milliméter vastagságú horganyzott acélszal készül majd. a horganyzott acélszalakból a drótygyár a nagyfeszültségű távvezeték sodronyköteleit készíti majd. a KGT kooperációban megvalósuló távvezeték összesen tizenkétezer tonnányi, Miskolcon készült sodronyköteleket használnak fel. /mti/

--

bb. 31. teljes életművét szülővárosának ajándékozta a franciaországban élő vörös béla szobrászművész

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

Kiemelkedő művészeti eseményre készülnek Esztergomban. a Balassa Bálint Múzeumban megkezdtek annak a nagyértékű képzőművészeti gyűjteményből álló kiállításnak a rendezését, amelyet a magyar származású, Franciaországban élő híres szobrászművész, a 75 éves vörös béla ajándékozott szülővárosának.

Vörös béla a képzőművészeti főiskolán fejezte be tanulmányait, és többek között Strobl Alajos, Vedres Márk, Csók István és Vaszary János voltak a mesterei. hosszú időn át tagja volt az új művészek egyesületének. 1925 óta él Franciaországban, jelenleg a Párizs melletti Sévresben. már fiatal korában bekapcsolódott az európai művészeti áramlatokba, s műveit számos európai országban állították ki. Magyarországon az 1950-es években volt az utolsó önálló kiállítása, majd 1970-ben a külföldön élő 20. századi magyar származású művészek műcsarnoki tárlatán szerepelt. a Szépművészeti Múzeumban, a Pécsi Janus Pannonius Múzeumban és az Esztergomi Balassa Múzeumban őrzik egy-egy alkotását. a munkásságát tanulmányokban, képekben bemutató album 1972-ben jelent meg a Corvina gondozásában.

/folyt.köv./

14.10 rj

- 26 -

14²⁰g

bb. 31. /teljes életművét... 1. folyt./rj

a magát ma is magyarnak valló, magyar állampolgárságát megtartó művész ajándékaival modern képzőművészeti gyűjtemény alapjait kívánja megteremteni a képzőművészeti értékekben gazdag városban.

tavasszal érkezett meg Esztergomba az 50 év munkásságát felölelő gazdag anyag. a több mint 300 alkotás többsége bronz és ezüstözött bronz kislasztika. hajlitott vaslemez konstrukciók, anyagában ujszerű műanyag szobrok és a bizánci formákra utaló elefántcsont szobrok egészítik ki a gyűjteményt, amelyhez csaknem 100 festmény és grafika is tartozik.

a Balassa Múzeum összes termet elfoglaló kiállításon a művész valamennyi alkotását bemutatják. az augusztus 19-i megnyitóra hazalátogat vörös béla. ekkor adják át neki azt az oklevelet, amely arról tanuskodik, hogy a város felszabadulásának 30. évfordulóján megtartott ünnepi tanácsülésen a város díszpolgárává választották. /mti/

--

bb. 32. sorozatos csalásokért másfél évi fegyház

vid/ká/rj hgy

1975. augusztus 12.

Serfőző Pál többszörösen büntetett előéletű 37 éves mezőkovácsi házi betanított munkás ezuttal csalásaiért került a vádlottak padjára. munkahelyén, a lábatlani vasbeton gyárban különböző pénzösszegeket és egyéb értékeket kért kölcsön egyik munkatársától, holott tudta, hogy otthagya munkahelyét, és nem adja vissza a kölcsönt. egyik ismerősének azt ígérte, hogy tetőfedő palát szerez neki a Nyergesujfalui Eternit Gyárból. ehhez többször előleget is kért. amikor a vevő a fuvarossal a nagy távolságról megérkezett és a gyárkapuhoz állt, Serfőző a hátsó kijáraton kiszökött. Serfőző Pált az Esztergomi Megyei Bíróság jogerősen egy évi és hat hónapi fegyházbüntetésre ítélte, és három évre a közügyek gyakorlásától eltiltotta. /mti/

--

14.15 rj

- 27 -

14³⁵g

bb 33. kendertermelési tanácskozás és bemutató bácsalmáson

vid/um ká hgy

1975. augusztus 12.

bemutatóval egybekötött országos Kendertermesztési tanácskozást rendeztek kedden bácsalmáson. az ipar és a termelő gazdaságok képviselői megvitatták a rostnövény termesztés helyzetét, az ágazat szakosításának, fejlesztésének lehetőségét. elmondták, hogy az egyéb szántóföldi növényekhez hasonlóan, a kendernél is kialakult a zártrendszerű termesztés. ez új korszakot jelent az ipari nyersanyag előállításában, amely kézimunka igényessége miatt az utóbbi években kimaradt a gazdaságok üzemtervéből. jelenleg a vállalat körzetéhez tartozó 6500 hektárnyi termőterület negyven százalékán alkalmazzák a korszerű termesztéstechnológiát, a komplex gépesítést. a növényi eredetű ipari nyersanyag, a kender a műanyag korában is megtartotta rangját, egyre keresettebb. az igények szerint tízezer hektárra kellene bővíteni - intenzívebb termelés mellett - a kender termőterületeket ahhoz, hogy megfelelő mennyiségű nyersanyagot juttassanak a szövő- és fonógyáraknak.

a résztvevőknek bemutatták az alföld egyik legnagyobb zártrendszerű kenderültetvényét a bácsalmási petőfi termelőszövetkezetben. a 400 hektáros táblán a bőséges csapadéktól óriási-ra nőtt és kitűnő minőségű a kender: mintegy 96 mázsás hektáronkénti hozamot várnak. a bemutatóval egyidőben megkezdődött a rostnövény aratása. /5mti/

--

bb 34. nemzetközi kodály társaság alakult - székhelye budapest

vid/um ká hgy

1975. augusztus 12.

kecskeméten folytatódott és szerdán fejeződik be a ii. nemzetközi kodály-szimpozium. a résztvevő 17 ország mintegy száz küldötte kifejezte azt az óhaját, hogy a kodály zoltánnevéhez fűződő zenepedagógia világméretű terjesztésére alakítsanak ki nemzetközi társaságot.

/folyt.6/:./

- 28 -

15.25/um

15³⁰

bb 34. /nemzetközi ...folyt./um

megfelelő előkészületek után erre a zeneszerző szülővárosában került sor. a nemzetközi szimpozium átalakult közgyűlésé és megválasztotta nemzetközi kodály társaság elnökségét, felügyelő bizottságát. elnökké az ausztráliai, sidney-i deanna hoermannt, tiszteletbeli elnökké pedig kodály zoltánét választották. az elnök munkáját két alelnök, dr. vikár lászló, a magyar tudományos akadémia zenetudományi intézetének munkatársa és erdei péter, a kecskeméti kodály zoltán zenepedagógiai intézet igazgatója segíti. a társaság ügyvezető titkára dr. eösze lászló, a zeneműkiadó vállalat szakmai igazgatója lett.

az elnökség négy évre szóló megbízatást kapott. a nemzetközi kodály társaság székhelyül budapestet jelölték meg, ahol ügyvezető irodát hoznak létre. hivatalos nyelve az angol és francia, munkahelyi nyelve a német, a magyar és az orosz.

elhatározták, hogy a jövőben kétévenként rendezik meg a nemzetközi kodály-szimpoziumot./mti/

--

bb 35. fél év alatt 12 000 hálózati ellenőrzés - központosított vizsgálat az idegenforgalmi területeken - okf sajtótájékoztató

t kf/pf um ie hgy

1975. augusztus 12.

a belkereskedelmi minisztérium irányítási munkájának szerves részeként és ellenőrzési programja alapján az országos kereskedelmi főfelügyelőség irányításával fél év alatt 10 országos, emellett több helyi, megyei és fővárosi vizsgálatot, összesen 12 000 hálózati ellenőrzést tartottak és 1800 vásárlói panasz nyomán intézkedtek a kereskedelmi felügyelőségek - közölte keddi sajtótájékoztatóján dr. lugosi lajos, az okf vezetője.

beszámolt arról, hogy a vizsgálatok során 1000 kereskedelmi vállalat és szövetkezet központját, ipari vállalat telephelyét ellenőrizték, megvizsgálták a vásárlási körülményeket, 38 800 cikk minőségét, a fogyasztói érdekvédelmet szolgáló miniszteri rendeletek érvényesülését. a tapasztalatok alapján megállapították, hogy az év hét hónapjában a kereskedelem forgalma 10,7 százalékkal, a tervezettnél lényegesen jobban, meghaladta az előző évit.

/folyt.köv./

- 29 -

15.40/um

15³⁵

bb 35./fél év alatt ...folyt./um

ennek ellenére, egyes ismert és átmeneti nehézségektől eltekintve, alapjában kielégítő ellátást nyújtott a kereskedelem és a vendéglátóipar, amely megfelelően törekedett a megnövekedett kereslet kielégítésére. a felügyelőségek vizsgálatai a kereskedelem és dolgozóinak munkájában, elsősorban a hiányosságok feltárására, kijavítására irányultak. az országos vizsgálatok többsége széleskörű árellelőrzésre is kiterjedt, s összességében a gazdálkodó szervek javuló munkáját állapította meg. ennek ellenére helytelen árazás vagy minőség-meghatározás miatt több mint 2,5 millió forintot vontak el az érintett vállalatoktól.

a főfelügyelő elmondotta, hogy ismét ellenőrizték a gyermekellátási cikkek értékesítését. a tapasztalatok alapján jónak ítélték az ellátást gyermekruházati cikkekből, baba- és testápoló szerekből, kedvezőnek tartották a bébiételek választékát is azzal a kifogással, hogy a kínálat nem volt mindenütt teljes. megvizsgálták 480 munkahelyi büfé tevékenységét, s az idén először ellenőrizték a házikertek és a háztáji gazdaságok szükségleteit kielégítő kereskedelmi munkát; az ezzel kapcsolatos teendőket rövidesen megbeszéljük a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériummal. a hus- és huskészítmények értékesítését újból 1300 helyen vizsgálták az ellenőrök, akik a korábbi-nál kevesebb, de még mindig sok szabálytlanságot tapasztaltak elsősorban az ipari husbontásánál, a szállításnál, az árjelzésnél.

ugyancsak visszatérő ellenőrzésként vizsgálták a múlt héten az idegenforgalmi területek kereskedelmi és vendéglátó hálózatát, és első ízben az utazási irodák tevékenységét. a négy napos koncentrált ellenőrzés a korábbinál kiegyensúlyozottabb élelmiszer- és javuló zöldség-gyümölcs ellátást tapasztalt, kivéve a duna-kanyart, ahol erősen kifogásolták a sütőipari és a husipari termékellátást, s a tej- és tejtermék kínálatot sem tartották megfelelőnek. a miniszteri rendelkezés ellenére a tej- és tejtermék tartására kötelezett vendéglátó üzemek 40 százalékban nem árusított tejet. megállapították azt is, hogy az idegenforgalmi területek vendéglátó hálózatát a teljesítőképességet meghaladó mértékben veszi igénybe a vendégsereg, ezt azonban természetesen nem vehették figyelembe az ellenőrök. a próbavásárlásoknál ugyan kisebb összegű, de nagyszámu szabálytlanságot, helytelen árukezelést, a fogyasztók megkárosítását és néhány tudatos visszaélést is tapasztaltak. ezekben az ügyekben gyorsított eljárással magas, összesen mintegy 200 000 forint büntetést róttak ki.

/folt.köv./

- 20 -

15.45/um

150

bb 35./ fél év alatt2.folyt./um

a tájékoztatón bejelentették hogy a vizsgálatokat tervszerűen, a társadalmi ellenőrök bevonásával, tovább folytatják. az év hátralévő időszakában egyebek között megvizsgálják a garanciális szervezetek munkáját, az önkiszolgáló ipar-cikk üzletek helyzetét, tevékenységét./mti/

--

bb 36. sajtótájékoztató a budapesti román nagykövetségen

t me/mné um zs hgy

1975. augusztus 12.

a budapesti román nagykövetségen kedden Ioan cotot nagykövet sajtótájékoztatót tartott románia felszabadulásának közelgő 31. évfordulója alkalmából. /mti/

--

bb.37. tankönyv-tárolási gondok

i szö/mm/p zs hgy

1975. augusztus 12.

az új tanév előkészületeinek jegyében országszerte megkezdtek a tankönyvek kiszállítását. a könyvterejesztő vállalatok, könyvesboltok és egyéb, - főként vidéken-tankönyv-árusítással megbízott üzletek hatalmas tételekben szállítják, illetve kapják a tankönyveket, amely az idén is tárolási gondokat jelent. ezekben a napokban sok iskolánál ezért kéréssel jelentkeztek: segítsenek az ideiglenes elhelyezésben. az oktatási minisztérium felhívta az általános és középiskolai igazgatók figyelmét: az átmeneti időszakra -az előírt bérleti díj ellenében - biztosítsák az oktatási intézményekben a tankönyvek tárolását./mti/

--

bb.38. vízgazdálkodási kérdésekről tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács vb

vid/p kz hgy

1975. augusztus 12.

a felső-tiszavidéki vízügyi igazgatóság tevékenységét értékelte keddi ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. mint rámutattak a negyedik ötéves tervidőszakban végrehajtott közművesítési, árvízmentesítési, folyószabályozási, öntözés-fejlesztési munkák egyik legjelentősebb vízügyi beruházása a szamos-tur közti és a tur-sáréger zárógát megépítése volt. csupán e két fontos zárógát elkészítése 233 millió forintba került. befejeződött a tiszta dombrád-tiszatelek közötti szakaszának rendezése, elkészült a tiszakörödi és lónyai partvédmű, jó ütemben halad tiszaszalka térségében is a tiszta medrének rendezése. megkezdődtek a szamos 93 kilométer hosszú jobb és balparti töltélnék erő az építők az ország határtól fokozatosan haladnak a torkolat felé. megkezdtek a beregi mélyterületek alagcsövezését, a főcsatornák fenékszint süllyesztését, a szamos-kraszna közti láp rendezését, megépítették a székelyi víztározót. a főművek fejlesztésével

összhangban bővítették az üzemi közeli műveket. az elmúlt években újabb háromezer hektár öntözésének a feltételeit teremtettk meg. a közművesítési program keretében 21 szamos-menti település részére készült vízmű,előrelépés történt a hóvizek és gyógyvizek hasznosításában is ./mti/

--

15.15/p

-31-

bb.39. halálra gázolta a vonat

tr/p hgy

1975. augusztus 12.

somogy megyében osztopán és somogyvár között körültekintés nélkül lépett a sínekre bogdán mária 25 éves háztartásbeli, somogyvári lakos és halálra gázolta egy személyvonat./mti/

-.-

bb.40. huszonhat magyar vállalat a lipcsei őszi vásáron -sajtótájékoztató az ndk nagykövetségén

t ol/s/p 1 ó -cz

1975. augusztus 12.

ötven ország több mint hatezer vállalata és üzeme vegy részt az augusztus 31 és szeptember 7-e között megrendezésre kerülő lipcsei őszi vásáron. az ndk budapesti nagykövetségén kedden horst jörgens kereskedelmi tanácsos vezetésével tartott sajtótájékoztatót elmondották, hogy a 270 ezer négyzetméternyi kiállítási területen, a 28 szakmai csoportban a vegyipari és műanyagfeldolgozóipari berendezések kapják a főszerepet. a szocialista országok a gazdasági integráció jegyében vonultatják fel termékeiket, s a vásár legnagyobb külföldi kiállítója az idén is a szovjetunió lesz. hazánk 26 külkereskedelmi és ipari vállalattal, 2276 négyzetméter fedett és 230 négyzetméter szabad területen képviselteti magát, s a magyar kiállításon az orvosi műszerek, a textil- és cipőipari gépek, közúti járművek, vegyipari berendezések mellett jelentős teret kapnak a közszükségleti cikkek és az élelmiszeripari termékek is.

az ndk 2800 külkereskedelmi és ipari vállalatának ajánlatában ugyancsak a vegyi- és a műanyagipari feldolgozó termelőeszközök szerepelnek nagy sullyal, s több nyomdagép- és orvosi műszer újdonsággal találkozhatnak majd az ndk kiállításainak látogatói. felvonultatják majd az ndk -szovjet-magyar-csehszlovák, illetve jugoszláv összefogással megvalósult orvosi műszer családot és komplett rendszer megoldásokat is.

világhírű márkák és gyártmányok jellemzik a járműkinálatot, amelyet 15 ország 25 ezer négyzetméteren tár a közönség elé. a fogyasztási cikk vásár „főszereplője”, a textil- és ruhaipar lesz, kiállításain több mint 100 világhírű divatház is képviselteti magát.

/folyt köv ./

15.30/p

-32-

16⁰⁰

bb.40. huszonhat magyar.....folyt/p

a sajtótájékoztatót körvonalazták a magyar-ndk külkereskedelmi kapcsolatok alakulását is. a kölcsönös áruforgalom értéke az idén eléri a 800-850 millió rubelt, és az ndk partner kedvezően ítéli meg a jövő évi kilátásokat is. már több fontos szerződést megkötöttek, egyebek mellett hűtő- és klímaberendezések, daruk- és utépitőgépek, különféle szerszámok magyarországi szállításáról. az ndk-ból az említettekén kívül sok vegyi-, textil-, nyomda- és bányaiipari berendezést, továbbá irodagépet, elektrotechnikai berendezést, teher- és személygépkocsit hoznak be hazánkba. magyarország exportjában autóbuszok, mezőgazdasági gépek, elektrotechnikai berendezések mellett az élelmiszeripari termékek, és a különféle vegyi cikkek a legszámottevőbbek. a sajtótájékoztatót ezzel kapcsolatban elmondották, hogy a magyar termékek kelendők az ndk-ban, ezért a lipcsei vásárt is fel kívánják használni a kereskedelmi kapcsolatok elmélyítésére./mti/

-.-

bb.41. india budapesti nagykövetének látogatása a divsz központjában

be/p zs -cz

1975. augusztus 12.

k.p.s. menon, az indiai köztársaság magyarországi nagykövete kedden látogatást tett a divsz székházában és tájékoztatta az iroda tagjait a jelenlegi indiai helyzetről. a nagykövet, akit pietro lapicciarella, a divsz elnöke üdvözölt, hangsúlyozta, hogy az indiai kormány alkotmányos eszközökkel harcolt az ellenzék felforgató tevékenysége ellen. cáfolta egyes sajtószervek híreszteléseit, amelyek szerint a kormány megszegte a parlamentáris demokrácia alapelveit. az iroda-tagok kérdéseire válaszolva a nagykövet kifejtette, hogy a kormányzat gazdasági-szociális programja lehetővé teszi az eddig követett politikai irányvonal újfajta alkalmazását és utalt arra, hogy a gazdasági átszervezés fontos eszköze a termelés fokozásának.

k.p.s. menon elismeréssel szólt arról az elvi magatartásról, amelyet - a közelmúlt indiai eseményeivel kapcsolatban - a divsz tanusított. kifejezte azt a reményét, hogy a világ ifjúságának szolidaritása, amely nagy jelentőségű az indiai nép szempontjából, a jövőben tovább erősödik./mti/

15.50/p

-.
-33-

16³⁰

bb.42. a kongresszusi és felszabadulási versenyben nagymértékben nőtt a társadalmi munka komárom megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/op kz -cz

1975. augusztus 12.

a kongresszusi és felszabadulási verseny nagy lendületet adott a társadalmi munkának is - állapították meg a komárom megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden tatabányán megtartott ülésén. a társadalmi munka keretét adó területfejlesztési és szépitési verseny, mint a továbbiakban rámutattak, tulajdonképpen három éves, és csak 1976-ban záródik. akkor a legjobbak között 7 millió forint jutalmat osztanak majd ki. most azonban, az országos versenynek megfelelően, külön értékelték a múlt év második, és az idei év első felének együttes eredményét. erre külön egymillió forint jutalmat tűztek ki azzal a céllal, hogy a nyertes helységek főleg gyermekintézmények fejlesztésére fordítsák a pénzt. olyan ki-tünő és szoros eredmények születtek azonban - amint azt a társadal-mi munkát értékelő megyei bizottság megállapította-, hogy a vb-ü-lésen úgy döntöttek: még 500 ezer forintot osztanak ki a költségvetési alapból. így nemcsak a kategóriánkénti első helyezetteket tudják ju-talmazni.

a városok közül esztergom került az élre. ott a gyárak és a vál-lalatok dolgozóinak segítségével különösen kimagasló eredményeket értek el az iskolai és óvodai hálózat fejlesztésében. alig néhány pont különbséggel áll a második helyen tata. ott, a virágos tatáért mozgalom sikere mellett a város lakói többek között egy 50 személyes óvodát is építettek ugyszólván teljes egészében társadalmi munkával. hasonló módon alakították korszerű belgyógyászati osztállyá a régi kórház egyik szárnyát. a nagyközségek csoportjában első helyezést elért nyergesujfalun a helyi gyárak nagy beruházásait építő vállala-tok dolgozói is részt vettek a társadalmi munkában. a kisközségek első helyezettje mocsá, ahol főleg a törpevizmű építésénél végeztek nagyjértékű társadalmi munkát.

összességében a megyében az elmúlt félévtől ez év köze-péig 80 millió forint értékű társadalmi munkát végzett a lakosság. ez több mint 50 százalékkal nagyobb a tavalyi egész évinél, és hatszor annyi, mint az 5 évvel korábbi volt. a végrehajtó bizott-ság köszönetet mondott mindazoknak, akik ebben közreműködtek.
/mti/

16.00/p

-34-

16³⁵

bb.43. hazaérkezett a szovjetunióból a kneb küldöttsége

mm/p zs -cz

1975. augusztus 12.

a központi népi ellenőrzési bizottság küldöttsége, amely dr. dabronaki gyula államtitkár vezetésével tanulmányozta a szovjet népi ellenőrzés munkáját, kedden hazaérkezett budapestre./mti/

-.-

bb.45. iraki szövetkezeti küldöttség

k ol/s/p ie -cz

1975. augusztus 12.

mohammed al-mashadani, az iraki általános szövetkezeti szövet-ség elnöke, rév lajosnak, az okisz elnökének meghívására kedden négytagu delegáció élén hazánkba érkezett. a vendégek tanulmányoz-zák a magyar ipari-, fogyasztási-, és mezőgazdasági szövetkezeti mozgalmat, és megtekintenek több ipari szövetkezetet és áfész áru-házat is./mti/

-.-

bb.44. növekedett a zöltség-gyümölcs forgalom, új hűtőtárolók, üzletek épültek - a zöltség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés igaz-gató tanácsának ülése

t ol/sö/p ie -cz

1975. augusztus 12.

az idei termésű cikkek 1. félévi forgalma a lakosság körében 10,5 százalékkal haladta meg a múlt esztendő első hat hónapjának eredményeit, s a továbbiakban is jó ellátás várható -állapította meg a zöltség-gyümölcs kereskedelmi egyesülés igazgatótanácsa ked-den a kertészeti egyetemen tartott ülésén. paradicsomból, papriká-ból, uborkából, főzőtökből, zöldbabból és még zöldborsóból is jó-val több fogyott, s az emelkedő tendencia tovább erősödött július-ban is. az idén jóval több volt a sárga-és görögdinnye mint a múlt esztendőben, s az áruk forgalmában nem volt fennakadás sem a göngyölegek, sem pedig a szállítóeszközök hiánya miatt. a felvásár-lásban és a beszerzésben többségükben jó volt a tagvállalatok össz munkája, a forgalom egy-egy termék kivételével általában zökkenőmen-tesen bonyolódott. gondot jobbra az okozott, hogy az ó-árak az elő-ző év esős betakarítású időszakára, a szűkös technikai lehetőségek mi-att most kevésbé bírták a tárolást, a romlás a korábbiaknál nagyobb mértékű volt, s az ideiek közül egyes zöltségfélék előbb értek be, ami miatt -egyéb intézkedések mellett - például az export szállítá-sok tervezett ütemén is változtatni kellett.

/folyt köv./
16.25/p

-35-

16⁴⁰

bb.44. növekedett,,,,.....folyt/p

mivel a tagvállalatok a téli-tavaszi ellátásra most mintegy 20 százalékkal több áruval készültek fel, valamennyi tárolt termékből igény szerinti volt a lakosság ellátása, így például a burgonya értékesítése az év első negyedében még gondokat is okozott. az idén új burgonyából is több volt a múlt évinél. az ideai termésű cikkekből egyébként is kedvezőbben alakult az értékesítés, különösen egyes szabadföldi zöldségfélékből, továbbá a főzőtökből, uborkából, karalábéból. a tárolt készletekből a keresletet meghaladó árualap és az ideai cikkek korábbi megjelenése a boltokban, piacokon általában véve a múlt évinél alacsonyabb árak kialakulását tette lehetővé. a szolid árpolitika, a jó ellátás jegyében kívánják az egyesülés tagvállalatai az év hátralévő részében is megoldani feladataikat, ám mint mindig, most is tartanak a legszeszélyesebb partnertől, az időjárás nem tervezhető alakulásától.

napirenden szerepelt a iv. ötéves terv fejlesztési terveinek megvalósítása, s az ezzel kapcsolatos további intézkedések is. a tagvállalatok új beruházásokra és forgóalap feltöltésre öt év alatt 1,8 milliárd forintot fordítottak, amihez jelentős állami támogatást is kaptak. egyebek mellett 13 új, nagy hűtőtároló épült, s most a mék-ek és a zöldért már 36 saját tulajdonú, összesen 9.070 vagon kapacitású hűtőházzal rendelkeznek. ez év végéig befejeződik 23 korszerű, összesen 6900 vagon kapacitású halmos burgonyatároló 1973-ban kezdődött építése, köztük az 1000 vagonos budapesti is. raktárak, ipari és kisegítőüzemek létesítésére, bővítésére öt év alatt csaknem 300 millió forintot fordítottak; vidéken 216 új boltot, budapesten 24 árudát nyitottak, 94 millió forintot költöttek csomagoló, osztályozó, válogatógépsorok beszerzésére és további 95 milliót az anyag mozgatás, a szállítás gépesítésére. a megkezdett beruházásokból összértékben 95 millió forintnyi 1976-ra huzódik át, jórészt technológiai gépek és szerelvények hiánya miatt. nem sikerült még felszámolni például a vöröshagyma tárolás nyomasztó gondját.

körvonalazták a következő öt év fejlesztési terveit is, amelyekben nagy súllyal szerepel további burgonyatárolók, s az első burgonyafeldolgozó üzem, valamint a fővárosi zöldségtárolás és konyhakész feldolgozás gondjain enyhítő 600 vagonos kombinát létrehozása. a boltihálózat alapterületét - részben felújítással bővítésekkel - legalább kétszeresére szeretnék növelni, és a hűtőlánc kiépítéséhez megfelelő szállítóparkról, műanyag göngyölegek gyártásáról akarnak gondoskodni.

a tagvállalatok az v. ötéves terv végére zöldségből 10 ezer, gyümölcsből 8 ezer, burgonyából 6 ezer vagonnal akarják növelni a forgalmat, amit a termelés tervezett fejlesztésére alapoznak.

/mti/
16.30/p

16.30

-36-

bb.46. az eötvös Loránd tudományegyetemen

mm/p zs/p -cz

1975 augusztus 12.

dr. raffael josé neri, a caracasi központi egyetem rektora és dr. mádl ferenc rektorhelyettes kedden a két egyetem közötti együttműködésről szóló egyezményt írt alá. a megállapodás szerint az oktatás és kutatás terén közvetlen kapcsolatokat alakítanak ki./mti/

-.-

bb.47. zsufolt programmal folytatódott az i. magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztivál eseményei

ö vid/kz/mné/p -cz

1975. augusztus 12.

zsufolt programja volt kedden az i. magyar-szovjet ifjúsági barátság fesztivál alkalmából a megyékben tartozkodó testvérvárosi, testvérterületi szovjet ifjúsági küldöttségeknek. a delegációkat a megyék többségében ezen a napon fogadták a megyei pártbizottság és a megyei tanács vezetői. a fogadásokon tájékoztatók hangzottak el a megyék történetéről, felszabadulás utáni fejlődéséről. a sokhelyütt filmvetítéssel, vagy éppen kiállítás megtekintésével is kombinált tájékoztatót gyakorlati élmények, tapasztalatok gyűjtése követte. bács-kiskun megyében többek között a kecskeméti konzervgyárat és a bajai kisz vezetőképző tábort, békésben a mezőhegyesi állami gazdaságot, borsodban a csanyiki kisz vezetőképző tábort, csongrádban szeged műemlékeit, nevezetességeit, fejér megyében az ikarus székesfehérvári gyárat, győr megyében győr nevezetességeit, a hajduságban a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetet, majd a hortobágyot, hevesben eger nevezetességeit, komárom megyében a nyergesújfalu magyar viscosa gyárat, nógrádban a megyeszékhely hét legnagyobb üzemét, pest megyében a szászhalombattai dunai kőolajipari vállalatot és a hernádi március 15. termelőszövetkezetet, somogyban a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárat, szabócs-szatmárban a záhonyi máv átrakó körzetet, szolnok megyében a megyeszékhelyen működő máv járműjavítót, tolnában szekszárd és sárköz nevezetességeit, vas megyében az apátistvánfalvai úttörőtábort, veszprém megyében a csopaki kisz vezetőképzőt, zalában pedig a zalaegerszegi ruhagyárat, majd pedig a rádióházi lovasiskolát keresték fel, illetve tekintették meg a vendégek.

/folyt köv ./
17.05/p

-37-

14.30

bb.47. zsufolt....folyt/p

j.m. tyursey nyikov, a Lenini komszomol központi bizottságának első titkára, nagy sándornak, a kisz központi bizottsága titkárának kíséretében somogy megyében a balatonboglári állami gazdaságot látogatta meg, majd pedig a lengyeltóti kállai éva önkéntes ifjusági építőtábor kereste fel. a tábor egyébként ugyanezen a napon vendégül látta a somogyban tartozkodó testvér területi ifjusági küldöttséget is. a fiatalok vendéglátóikkal együtt társadalmi munkán vettek részt, s a munkájukért járó bért a vietnami magyar-vietnami barátság szakmunkásképző intézet építésére ajánlották fel. borsodban ugyancsak a fesztivál egyik neves vendégét fogadták ezen a napon a.s.z. jeliszjejev ürhajós, a szovjetunió kétszeres hőse személyében. a vendég előbb tájékoztatót hallgatott meg a megye dolgozóinak életéről, majd az ózdi kohászati üzemeket kereste fel.

a keddi program egyik különösen szép epizódja a békés megyei battonyán, az elsőként felszabadított magyar községben zajlott le; a megyében tartozkodó fiatalok a felszabadulási emlékparkban elültették a barátság fáját, magyar barátaik pedig ígéretet tettek annak ápolására. a borsodban vendégeskedő komszomolisták a bükkben lévő fehérvölgyben harci turát rendeztek, s ennek feladatai között a bográcsgulyáskészítés is szerepelt. csongrád megyében, a hódmezővásárhelyi petőfi sándor művelődési központban nagy sikerrel szerepelt a fesztivál alkalmából hazánkba érkezett 50 tagú rosztovi népi együttes. győrtött a szovjet és a magyar fiatalok ifjuságpolitikai kérdéseket vitattak meg. heves megye komszomolista vendégei a mátrán áthaladva megálltak a kékestetőn, s koszorút helyeztek el az ország legmagasabb pontján elhelyezkedő emlékmű talapzatán. zalaegerszegegen ezen a napon irták alá a zala megyei kisz bizottság és a herszoni területi komszomol megállapodását a herszoni és a zalai fiatalok testvéri kapcsolatainak továbbfejlesztéséről. a megállapodás szerint a két kerület fiataljai évente találkoznak, kicserélik tapasztalataikat, s minden téren elmélyítik együttműködésüket.

a szovjet fiatalok, s magyar vendéglátóik sokhelyütt rendeztek politikai gyűlést, hogy ilymódon is tüntessenek a magyar-szovjet barátság, a béke és a haladás mellett. nagyobb szabású ifjusági gyűlés zajlott le többek között nyíregyházán, salgótarjánban, esztergomban, egerben, nádudvaron, győrtött, székesfehérváron, szegeden és mezőhegyesen./mti/

17.15/p

1740
P

bb.48. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 19.00 óráig

1975. augusztus 12.

p -cz

24. földalatti munkasiker
25. nevelőintézet mohácson
26. 2.5 millió tonna gabonát vettek át
27. ifjusági különvonat
28. zeneművészeti szakközépiskola
29. óriási üzemanyagtároló
30. horganyzott acélhuzal
31. teljes életművét....
32. bírósági hír
33. kendertermelési tanácskozás
34. nemzetközi kodály-társaság
35. okf sajtótájékoztató
36. sajtótájékoztató a román nagykövetségen
37. tankönyvtárolási gondok
38. szabolcs megyei vb
39. halálra gázolta a vonat
40. ndk sajtótájékoztató
41. india nagykövete a divsz székházban
42. komárom megyei vb
43. kneb küldöttség
44. zöldség-gyümölcs forgalom
45. iraki küldöttség
46. karakaszi egyetem rektorának látogatása
47. a magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál vidéki eseményei.
48. hírjegyzék./mti/

--

bb.49. időjárásjelentés

1975. augusztus 12.

p -cz

a meteorológiai intézet jelenti 1975. augusztus 12-én, kedden este 18.53-kor

záporok, zivatarok

várható időjárás az ország területére szerda estig. időnként megnövekvő felhőzet, sokfelé záporral, zivattal, egy-két helyen jégesóval. mérsékelt változó irányú, a zivatarok idején átmenetileg erős délnyugati, nyugati szél. az éjszakai órákban többfelé párássodás, hajnalban helyenként köd. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 24-29 fok között./mti/

--

19.00/p

-39-

20⁰⁰
P

bb.50. Leopold dirgisz hangversenye miskolcon

vid/p ká -cz

1975. augusztus 12.

az immár hagyományos miskolci nyári zenei esték, a collegium musicum keretében kedden este a hatodik hangversenyre került sor az avasi templomban. ez alkalommal leopold dirgisz szovjet orgonaművész adott koncertet./mti/

--

bb.18. folytatódott a magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál.....
2.folyt/p -cz

nagy-nagy szeretettel, a kedves-várt vendégnek kijáró, külsőségekben is megnyilvánuló barátsággal fogadták székesfehérvár lakói az i. magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál küldötteit. a keszthelyről érkező autóbuszkaravánt már a város határában integető, éljenző csoportok köszöntötték, s üdvözlésükre - a vörösmarty téren - összejött a város apraja-nagyja. virágok, zászlócskák, üdvözlő feliratok ékesítették a teret, a város utcáit. oroszul is hangzottak a szíves üdvözlések: druzsba, druzsba. aztán kórusban a fiatalok kisz, kisz, komszomol! sipos péter, a városi bizottság titkára meleg szavakkal fogadta a vendégeket - a köszöntésre sz. bábics a lenini komszomol ukrán központi bizottságának titkára válaszolt. közben „menetté rendeződött”, a küldöttek s a fogadók nagy csoportja: vidám énekszóval vonultak át a városon, érkeztek a szabadság térre, a fasizmus felett aratott győzelem 30. évfordulójának tiszteletére rendezett nagygyűlés színhelyére.

az emelvényen elfoglalta helyét az elnökség, a nagygyűlés több ezer résztvevője nagy tapsal köszöntötte dr. maróthy lászlót, az mszmp politikai bizottságának tagját, a kisz központi bizottságának első titkárát, j.m. tyaszelnikovot, a lenini komszomol központi bizottságának első titkárát, továbbá fejér megye s a város számos párt- és állami vezetőjét. khaut andrás a kisz fejér megyei bizottságának első titkára mondott megnyitó szavakat, majd dr. nagy sándor, a kisz központi bizottságának titkára lépett a mikrofonhoz.

- számunkra - mondotta - a béke fiatal nemzedéke számára nagyszerű történelmi lehetőség, s egyben örökül hagyott óriási felelősség is a béke megőrzésének, a béke megtartásáért folytatott harc sikeres megvívásának feladata. a mi generációnk nem ismeri a háboru mérszetét, nem tapasztalta szenvedéseit. megdöbbenésünk mégis iszonyu, amikor a második világháborúról hallunk, a megpróbáltatásokról, az embertelen, iszonyu pusztításról. hogyan beszélhetnénk hát a békéről, európa békéjéről, a világ békéjéről anélkül, hogy ne gondolnánk arra: ez a béke tulajdonképpen 50 millió értelmetlenül elpusztult ember végakarata is.

/folyt köv ./

20.00/-p

-40-

20¹⁵

bb.18. folytatódott.....4.folyt/p

- mindent el kell követnünk a béke védelméért - hangsúlyozta v.v. grigorjev, majd arról beszélt, hogy a szovjet fiatalok teljes mértékben egyetértenek l.i. brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának értékelésével, aki sikeresnek minősítette az európai biztonsági és együttműködési konferencia helsinki tartott zárószakaszát. - néhány nap múlva véget ér az i. magyar-szovjet ifjusági barátság fesztivál - mondotta végezetül a komszomol központi bizottságának titkára -, de megmarad közöttünk a testvéri barátság.

szavai után a házigazdák, a székesfehérváriak nevében németh győző, a munkásmozgalom régi harcosa köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit, és emlékezett beszédében azokra a szovjet katonákra, akika sokat szenvedett városnak is elhozták a békét. az egykori harcosok, a fasizmust fegyverrel szétzúzók nevében m.i. kazakov hadseregtábornok mondott beszédet, és hangsúlyozta: a béke gyümölcsét élvező új nemzedéknek nem szabad megfeledkeznie történelmi felelősségéről, a béke megőrzésének feladatáról.

a két küldöttség képviselőjében ezután megkoszorúzták a szabadság téri mártír emlékművet; az ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

--

bb.51. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 19 órától zárásig

p -cz

1975.augusztus 12.

50. leopold dirgisz hangversenye miskolcon

a 18-as hír /folytatódott.../ folytatása.

/mti/

--

21.10/p

-42-

v é g e

21¹⁰
készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője : burján sándor
szerkesztették: halasi györgy
koncz antal